

RTU studiju kurss "RLS un ECDIS izmantošana kuģu vadīšanā"
0J000 Latvijas Jūras akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	JA0117
Nosaukums	RLS un ECDIS izmantošana kuģu vadīšanā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Dmitrijs Gorejikovs - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Imants Aleksandrovs - Lektors Kārlis Zariņš - Profesionālās izglītības skolotājs Anatolijs Grigorjevs - Docētājs
Apjoms daļas un kredītpunktos	2 daļas, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss, balstoties uz STCW-78/95 Konvencijas prasībām un IMO Moduļu kursu 1.07, 1.08, 1.09, 1.22 rekomendācijām, nodrošina kuģu vadītāju sagatavošanu radiolokācijas kursa nospraušanai un elektronisko karšu izmantošanu, risinot kuģošanas drošības jautājumus. Nepilna laika neklātiese studijas tiek organizētas pēc individuāli izstrādāta studiju plāna.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sekmīgi pabeigt gala eksāmenu un saņemt „Radiolokatora informācijas grafiskā apstrāde un automātisko radiolokācijas kursa noteikšanas līdzekļu izmantošana ekspluatācijas līmeni” atbilstības sertifikātu un ECDIS operatora kursu apliecību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Gatavošanās praktiskiem darbiem, pašnovērtēšanas testiem un eksāmenam. Organizācija: praktisko darba uzdevumu piemēri, eksāmena jautājumi, prezentācijas, testi pašnovērtēšanai ir ievietoti e-studijs vidē. Konsultācijas ar docētāju notiek klātienē pēc konsultāciju grafika vai e-studijs vidē.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers /STCW/, 1995, 1997, 2010. 2. International Convention for the Safety of Life at Sea /SOLAS/, 1994, 2005. 3. Convention of the International Regulations for Preventing Collisions at Sea, 1972 (COLREG - 72). Papildu / Additional: 1. RADAR Observer's Handbook for Merchant Navy Officers, 7 th Ed. W.Burger, Glasgow, Brown, Son and Ferguson, 1983. 2. Guide for the Collision Avoidance Rules, 5 th edition by A.n Crocroft and J.N. Lameijer, Oxford, Heinemann Professional Publishing, 1996. 3. Electronic Aids to Navigation: Radar and ARPA, R.Lownsborough and D.Calcutt, London Edward Arnold, 1993. 4. Radar and ARPA Manual, A.G.Bole and W.O.Dineley, Oxford, Heinemann Professional Publishing, 1990. 5. IMO paraugkurss 1.07. 6. IMO paraugkurss 1.27. 7. NT Pro 5000 lietotāja rokasgrāmata. 8. The Electronic Chart Display and Information System (ECDIS) an Operational Handbook, Adam Weintait, CRS Press, Taylor & Francis Group, BOCA Raton, London, New York. 9. IMO rezolūcija MSC.232(82) 10. IMO rezolūcija A.817(19)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Matemātika Fizika Navigācija Kuģu navigācijas tehniskie līdzekļi Kuģu sardzes nodrošināšana

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātiese studijas		Nepilna laika neklātiese studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I daļa: Ievads jūras RLS teorijā (RLS pamatprincipi; Radara sistēmas konfigurācija un uzstādīšanas vietas demonstrēšana uz kuģa tiltiņa; RLS bloku uzstādīšanas drošie attālumi no citiem navigācijas līdzekļiem (MK, ŽK un t.t.); RLS starojuma bīstamība un piesardzības pasākumu ievērošana; RLS sistēmu raksturojumi un faktori, kas ietekmē to veiktspēju; Ārējie faktori, kas ietekmē objektu atklāšanu; Faktori, kas var būt par iemeslu RLS sniegtās informācijas nepareizai interpretācijai; RLS veiktspējas standarti, IMO rezolūcijas A-477(XII), MSC.192(79) un MSC.64(67) 4. pielikums prasības RLS)	12	7	12	7
I daļa: RLS sagatavošana darbam un darbs ar to, saskaņā ar ražotāja instrukcijām	8	7	8	7
I daļa: Grafiskās informācijas manuālā apstrāde [plotēšana] (Ātruma vektoru trīsstūra konstruēšana relatīvās kustības režīmā; Citu kuģu (mērķu) īstā kursa un īstā ātruma noteikšana pēc RLS datiem (MKE-mērķa kustības elementi); CPA (īsākā satuvināšanās attāluma) un TCPA (laika līdz īsākajam satuvināšanās attālumam) noteikšana)	12	7	12	7

II daļa: RLS izmantošana drošai kuģošanai (Kuģa vietas noteikšana izmantojot RLS datus; RLS izmantošana navigācijā; Paralēlo indeksu (PI) technikas pielietošana navigācijā; Navigācija, izmantojot paralēlo indeksu; Kartes, navigācijas līnijas un maršruti radara navigācijai; Navigācija, izmantojot radara kartes, navigācijas līnijas un maršrutus; Elektroniskās kartes pārklājums radara attēlā)	5	0	5	0
II daļa: 1972. gada starptautisko noteikumu kuģu sadursmu novēršanai jūrā (COLREG-72) pielietošana sadursmu un pārlieku satuvināšanas novēršanai.	6	0	6	0
II daļa: ARPA sistēmas apraksts (ARPA sistēmu raksturojumi; AIS mērķu displeja raksturojumi; Sakarība starp ARPA un AIS; IMO veikspējas standarti ARPA sistēmām. (A.823(19)); Radara mērķu iegūšana un AIS mērķu aktivizēšana; Mērķu sekošanas (noturēšanas) spējas un ierobežojumi; Mērķu apstrādes laika aizture un ar AIS sistēmas nodota informācija)	4	0	4	0
II daļa: Darbs ar ARPA sistēmām (ARPA sagatavošana darbam un darbs ar to, info. pielietošana; AIS sagatavošana darbam un darbs ar to; ARPA un AIS mērķu informācijas iegūšana; Iespējamās klūdas interpretējot mērķu datus; ARPA sniegtā informācijā iespējamo klūdu atrašana un izprāšana; ARPA darbibas sistemātiskā pārbaudes, lai noskaidrotu datu precizitāti; Riski, kas rodas pārlieku lielas uzticēšanās gadījumos ARPA un AIS sistēmām)	20	0	20	0
II daļa: Noslēguma pārbaudījums	3	0	3	0
II daļa: ECDIS elementi/dati (Ievads kursā; ECDIS izmantošanas iespējas; ECDIS nozīme drošas navigācijas nodrošināšanā; Pareiza un nepareiza sistēmas pielietošana; Darba stacijas ieslēgšana; izslēgšana un izkārtojums; Kuģa pozīcija; Pozīcijas izceļsmē; Navigācija pamati, izmantojot ECDIS; Kurss un driftes vektors; Iestatījumu iespējas; Sensori)	9	0	9	0
II daļa: Sardzes nodrošināšana, izmantojot ECDIS (Kartes informācija; Informācijas slāņi; Sistēmas un pozīcijas brīdinājumi; Dzīļumu un kontūru brīdinājumi)	9	0	9	0
II daļa: Pārgājienu plānošana un uzraudzība (Kuģa manevrēšanas raksturlielumi; Pārgājienu plāna izstrāde tabulā; Pārgājienu plāna izstrāde uz kartes; Nosprauštā kuģa kura ierobežojumi; Pārgājienu plānošana; Izstrādātā pārgājienu plāna drošuma pārbaude; Papildus navigācijas informācija; Karšu pielietošana pārgājienu plānošanā)	9	0	9	0
II daļa: ECDIS mērķi, kartes un sistēma (Pieslēgvjeta un datu plūsma; ARPA/Radar pārklāšanās; Karšu datu iegūšana un instalēšana; Karšu labojumu instalēšana/ievadīšana/uzstādīšana; Sistēmas atiestatīšana un dublējošā faila izveide; ECDIS datu arhivēšana un ievadīšana; AIS funkcijas)	7	0	7	0
II daļa: Atbildība un novērtējums	3	0	3	0
II daļa: Rakstisks novērtējums (noslēguma tests)	1	0	1	0
II daļa: Praktiskais eksāmena uzdevums uz simulatora – Kuģošana piekrastes un ierobežotas akvatorijas ūdeņos (underway ECDIS navigation assessment)	2	0	2	0
II daļa: Kuģa un mērķa kursu un ātrumu izmaiņu iespaids uz GRKL, CPA un TCPA.	2	0	2	0
III daļa: Kuģa vietas noteikšana pēc RLS datiem un paralēlo indeksu (PI) funkcijas pielietošana navigācijā.	2	0	2	0
II daļa: 1972. gada starptautisko noteikumu kuģu sadursmu novēršanai jūrā (COLREG-72) pielietošana sadursmu un pārlieku satuvināšanas novēršanai.	2	6	2	6
II daļa: Mērķu noturēšanas spējas un ierobežojumi.	2	0	2	0
II daļa: Citu kuģu (mērķu) īstā kursa un īstā ātruma noteikšana pēc RLS datiem (MKE-mērķa kustības elementi).	2	0	2	0
II daļa: ARPA displeja sniegtās informācijas saņemšana un apstrāde.	1	6	1	6
II daļa: IHO S-66 standarts, praktiskās vadlīnijas efektīvai ECDIS izmantošanai navigācijā.	1	5	1	5
Kopā:	122	38	122	38

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Atbilstoši mācību programmas: "Radiolokatora informācijas grafiskā apstrāde un automātisko radiolokācijas kursa noteikšanas līdzekļu izmantošana ekspluatācijas līmeni" II sadaļai "Plānotie rezultāti".	Metodes: aktivitāte nodarbību laikā, patstāvīgā un praktiskā darba izpilde, kompetences eksāmens. Kritēriji: atbilstoši mācību programmas: "Radiolokatora informācijas grafiskā apstrāde un automātisko radiolokācijas kursa noteikšanas līdzekļu izmantošana ekspluatācijas līmeni" III sadaļai "Programmas apgaves kvalitātes novērtēšana".
Atbilstoši mācību programmas: "Elektronisko jūras karšu displeja un informācijas sistēmu ekspluatācija" II sadaļai "Plānotie rezultāti".	Metodes: aktivitāte nodarbību laikā, patstāvīgā un praktiskā darba izpilde, kompetences eksāmens. Kritēriji: atbilstoši mācību programmas: "Elektronisko jūras karšu displeja un informācijas sistēmu ekspluatācija" III sadaļai "Programmas apgaves kvalitātes novērtēšana".
Spēj patstāvīgi izmantot RLS un ECDIS sistēmas.	Metodes: patstāvīgā un praktiskā darba izpilde. Kritēriji: patstāvīgi veiks praktiskais darbs saskaņā ar studiju kursā apgūto.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktivitāte nodarbību laikā	10

Patstāvīgā un praktiskā darba izpilde	40
Kompetences eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	18.0	14.0	0.0	*		
2.	4.0	38.0	52.0	0.0		*	